

λωτικοὶ συνεταιρισμοὶ προσειλκυσαν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Κράτους. Αἱ ἐπιτροπαὶ αἱ ὅποιαι καλοῦνται νὰ ἀποφανθοῦν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν, ἔπαινσαν νὰ εἰναι διμερεῖς, ἀποτελούμεναι μόνον ἀπὸ ἐκπροσώπους τῶν παραγωγῶν καὶ τοῦ Κράτους, διὰ γὰρ γίνουν τελικῶς τριψερεῖς, ητοι νὰ συμπεριλαμβάνουν καὶ ἀντιπροσώπους τῶν καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ συνόλου τῶν καταναλωτῶν.

Συνεταιρισμοὶ βιοτεχνίας καὶ μικρῶν βιομηχανίας: Ἀπὸ τὴν πρώτην ἄκρην περιόδου ἐκβιομηχανίσως τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, πολλοὶ εἰδικευέντοι ἐργάται συγκροτήμενοι εἰς ἐπαγγελματικάς ὅμαδας, ἀπεπεράθυσαν νὰ συγκροτήσουν ιδίαν αὐτῶν ἐπιχειρήσιν. Αἱ προσπάθειαι των ἐκαρποφόρησαν εἰς ωρίσμένους κλάδους, ὅπως ἡ βιομηχανία ὑποδημάτων, τὰ τυποραφεῖα, ἡ ἐλαφρύ μεταλλουργία καὶ εἰδικτερῶν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ὅποιον ὁ παράγων ἐργασία κατελάμβανε δεσπόζουσαν θέσιν ἐνῷ τῷ κεφάλαιον ἐκμεταλλεύσεως είχε δευτερεύουσαν σημασίαν.

Σήμερον εἰς πολλὰς χώρας τῆς Εὐρώπης οἱ βιοτέχναι συνιστοῦν μικρὰς συνεταιριστικάς ἐπιχειρήσεις, ἔξωπλισμένας μὲ σύγχρονα τεχνικά μέσα ἡ βιοτεχνίας συνεταιρισμούς μὲ σκοπὸν νὰ προμηθεύουν εἰς τὰς μέλη των τὰς ἀναγκαῖας διὰ τὴν ἐπιχειρήσιν τῶν πρώτων ὅλως ἡ νὰ διαβέτουν εἰς τὴν ὄγοράν (ἔσωτερικοῦ ἡ ἔξωτερικοῦ) ίά παραγόμενα εἰδῆ, καλί πτοντες οὕτω διὰ τῆς συνεργασίας καὶ τῆς ἀλληλεγγύης των μέρος τοῦλάχιστον τῶν πλεονεκτημάτων τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων. Πρός τούτο ἔνιστρονται καὶ διὰ τῆς προνομιακῆς ἔναντι αὐτῶν πολιτικῆς τῶν Κυβερνήσεων τόσον εἰς τὸν φορολογικὸν δόνον καὶ εἰς τὸν πιστωτικὸν τομέα.

Πρός τοὺς βιοτεχνικοὺς συνεταιρισμοὺς συγγενεύουν καὶ οἱ δισοκομικοὶ συνεταιρισμοὶ, ὅταν συνιστῶνται ἀπὸ τοὺς ὑλοτόμους καὶ οἱ οἰκοδομικοὶ συνεταιρισμοὶ τῶν ὅποιον μέλη είναι ἐργάται οἰκοδομῶν καὶ ἀναλαμβάνουν τὴν ὄμαδικήν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν. Διάφορος είναι ἡ μορφὴ τῶν οἰκοδομικῶν συνεταιρισμῶν, οἱ ὅποιοι ἔχουν τάξεις ὡς σκοπὸν τὴν ὑπὸ κοινοῦ ἀπόκτησιν, διωρρέεμισιν καὶ κατανομὴν οἰκοδομῆσιμοι περιοχῆς, ἡ ἀνοικοδόμησιν κατοικιῶν καὶ παρασόρησιν αὐτῶν εἰς τὰ μέλη των ὑπὸ εὐνοϊκούς δρους ἡ τέλος τὴν διάθεσιν εἰς ἔκαστον μέλος τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς κατοικίας του πιστώσεων ὑπὸ δρους ὅχι ἐπαχθεῖς.

Συνεταιρισμοὶ εἰδικῶν ὑπηρεσιῶν: Εἰς τὸν οἰκονομικὸν καὶ τὸν κοινωνικὸν τομέα συναντῶμεν διαφόρους εἰδικοὺς συνεταιρισμούς, οἱ ὅποιοι εἴτε λειτουργοῦν ὡς ἀντόνομοι ὀργανώσεις εἴτε ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων γενικωτέρας μορφῆς συνεταιρισμῶν γεωργικῶν, καταναλωτικῶν, βιοτεχνικῶν. Αὐτὸν τοῦ εἰδους συνεταιρισμοὶ είναι οἱ πιστωτικοί, οἱ ἀσφαλιστικοί, οἱ ἀποταμευτικοί, οἱ συνεταιρισμοὶ ὑδρεύσεως, διανομῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, ἐγκαταστάσεως τηλεφωνικοῦ δικτύου, οἱ ὑγειονομικοὶ συνεταιρισμοὶ διὰ τὴν παροργὴν ἴαστρικῆς, φαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως εἰς τοὺς κατοίκους πρὸ παντὸς τῆς ὑπαίθρου, διόπου στεροῦνται ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ ἥτοι δέχονται ἀνεπαρκῆ ὑγειονομικὴν περίθαλψιν.

Διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ὀργάνωσις τῶν συνεταιρισμῶν. Τόσον ἡ διοικητικὴ σον καὶ οἱ οἰκονομικὴ ὀργάνωσις τῶν συνεταιρισμῶν παρουσιάζει πολλὰ κοινά γνωρίσματα μὲ τὰς ἰδιωτικάς ἐπιχειρήσεις, δεδομένου ὅτι ὁ συνεταιρισμὸς διαχειρίζεται ἐπιχειρήσιν. Αὐτὸν δὲν σημαίνει ὅτι ἡ συνεταιριστικὴ ἐπιχείρησις είναι ἐπιχείρησις ὅπως αἱ ἄλλαι. Αντιθέτως, ἐμφανίζεται μὲ βασικῆς διάφορα χαρακτηριστικά, συγκρινομένη ὅχι μόνον μὲ τὰς κερδοσκοπικάς ἐπιχειρήσεις ἀλλὰ καὶ μὲ τὰς λεγομένας ἐπιχειρήσεις ὑπηρεσίας, ὅπως είναι αἱ κοινοτικαὶ ἡ δημοτικαὶ καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις φιλανθρωπικῶν ἴδιωμάτων. Τὰ χαρακτηριστικά αὐτὰ προβάλλουν ἐκ τῆς ἴδιομορφίας τοῦ συνεταιρισμοῦ ὡς ἐνώσεως προσώπων καὶ ὅχι κεφαλαίων καὶ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν συνεταιριστικῶν ὑρχῶν ποὺ ὑπέφεραμεν ἐν συντομίᾳ ἀνωτέρω, ἰδιαίτερως δὲ δύο ἔξι αὐτῶν: τοῦ δημοκρατικοῦ ἐλέγχου τῆς διοικησεως καὶ τῆς διαχειρίσεως καὶ τῆς κατανομῆς τῶν κερδῶν οὐχὶ βάσει τῆς σπουδαιότητος τῶν κεφαλαίων συμμετοχῆς εἰς τὴν συνεταιριστικὴν ἐπιχείρησιν, ἀλλὰ βάσει τῶν δὲ ὀπῆτης πραγματοποιηθεῖσῶν συναλλαγῶν ἡ ἄλλης μορφῆς συνεργασίας ἀναλόγως τῶν ἐπιδιώχεων τοῦ συνεταιρισμοῦ.

Πράγματι, ὁ δημοκρατικὸς ἐλέγχος, κατοχυρούμενος διὰ τῆς ἴστοτητος τῶν ψήφων (ἕνα μέλος—μία ψήφος) ἀδιακρίτως τῆς σπουδαιότητος τῶν κεφαλαίων δι' ὃν μετέχει ἐκαστον μέλος εἰς τὸ κεφαλαιον τοῦ συνεταιρισμοῦ, ἀποτελεῖ βασικὸν ἐρείσμα διὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς ἴστοτητος τῶν δικαιωμάτων σον ἀφορᾶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐντιμοτέρων καὶ ίκανωτέρων μεταξὺ ὄλων τῶν συνεταιρίων διὰ τὴν διοίκησιν καὶ διαχειρίσιν τῆς κοινῆς ἐπι-